

Brandskydd vid tillfällig övernattning

Om du ska nyttja skolor, idrottshallar och liknande lokaler i kommunerna för tillfällig övernattning, vid exempelvis lägerverksamhet behöver du se över så att brandskyddet och din organisation är tillräcklig. Du behöver också anmäla övernattningen till räddningstjänsten.

Här beskrivs vilket brandskydd som behöver finnas. I slutet finns också en checklista att använda.

Anmäl och informera räddningstjänsten

Då övernattningen sker i lokaler som personer normalt inte ska sova i, är det bra om räddningstjänsten får information innan. Detta för att kunna agera på bästa sätt om något inträffar. Informationen lämnas av ansvarig för evenemanget och görs via en e-tjänst som finns här, <https://www.laholm.se/om-kommunen/trygg-och-saker/brandskydd/brandskydd-tillfalliga-arrangemang/>

För att räddningstjänsten ska hinna ta hand om anmälan bör den skickas in senast en vecka innan övernattningen äger rum.

Ansvar & Organisation

Du som arrangerar den tillfälliga övernattningen ansvarar för säkerheten i lokalen och för de som är där.

Även om lokalen har ett brandskydd behöver det kompletteras med en organisation. Det kan till exempel vara ordningsregler, kontroller och brandvakter.

Du som arrangör behöver se till att:

- ansvariga och personalen har tillräcklig kunskap och utbildning. Ansvarig ska vara över 18 år, svensktalande och kunna kommunicera på deltagarnas språk.
- alla kan agera på ett riktigt sätt vid en brand och utrymningsituation.
- larmmöjligheter finns. Att ni har en telefon som ni kan larma 112 på och att adressen för där ni är finns lättillgänglig. Ladda gärna ner 112-appen att kunna ringa ifrån, så kan SOS se vart ni är.
- ansvariga och personalen känner till och kan hantera den brandsläckningsutrustning (handbrandsläckare, inomhusbrandposter) som finns i lokalen.
- ansvariga och personalen har kunskap om brandtekniska installationer (brandlarm, branddörrar, skyltar som visar vägarna ut).
- ansvariga och personalen har koll på checklistan under övernattning och kontinuerligt går igenom den.

- de övernattande fått information så att de kan agera på ett tillfredställande sätt vid en brand/utrymningssituation.
- ordningsregler upprättas och efterlevs.

Information till övernattande

Innan övernattnig sker behöver de övernattande informeras om följande:

- Ordningsregler
- Utrymningsvägars placering
- Släckutrustnings placering
- Hur de ska agera då brand upptäcks eller då signal ljuder från brandlarmet
- Vart återsamlingen ska ske vid utrymning, så kallad uppsamlingsplats/återsamlingsplats

Ordningsregler

Arrangören ska upprätta ordningsregler. Detta för att minska risken för brand, konsekvenser av en brand och för att alla ska kunna ta sig ut vid en utrymning.

Följande regler behöver som minst finnas:

- Rökning är förbjuden inom och i anslutning till byggnaden.
- Öppen eld och levande ljus får ej förekomma.
- Telefoner, datorer och läsplattor ligger inte på laddning i bäddar, på kläder eller andra mjuka material. Laddning sker under uppsikt.
- Brandfarlig vara får inte hanteras i byggnaden.
- Bänkar, bord, stolar och brännbart material får inte placeras i korridorer eller i trapphus.
- Matlagning, kaffekokning och liknande är förbjudet i förläggingslokaler.
- Sopsäckar och brännbart material placeras i avsedda utrymmen.
- Uppställning av husvagnar, container och dylikt får ej ske inom avståndet 6 m från byggnaden, samt får ej utgöra hinder för brand- eller ambulansfordon.

Kontroll av sovsal

Varje dag inför övernattningen ska sovsalar kontrolleras. Kontrollen ska som minst ske enligt checklistan (finns på sista sidan). Efter kontrollen ska ansvarig arrangör delges resultatet. Ansvarig arrangör ansvarar för att kontrollen genomförs och att eventuella brister rättas till.

Brandvakt

När mer än 30 personer övernattar behöver det finnas minst en vaken brandvakt. Brandvakten ska kontinuerligt gå bevakningsronder under den tid då personer sover i lokalerna, samt ha tillgång till telefon för att kunna larma 112. Brandvakten ska vara väl insatt i brandskyddsorganisationen, ordningsregler och brandtekniska installationer.

Anpassning av lokal

Börja med att fråga fastighetsägaren om lokalen är anpassad för att kunna övernatta tillfälligt i. Detta är viktigt för att se till så att de som sover kan vakna och hinna ta sig ut vid en brand.

Grundtanken är att lokalerna behöver ha minst två, fria och av varandra oberoende utrymningsvägar och någon form av brandlarm.

Utrymningsvägar

Lokalen man sover i behöver ha:

- två av varandra oberoende utrymningsvägar.
- fria utrymningsvägar som är lätta att nå (får inte vara blockerade).
- utrymningsvägarna som lätt kan öppnas från insidan utan nyckel eller annat redskap.
- utrymningsvägar som är försedda med vägledande markering (utrymningsskyltar), som är belysta eller genomlysta.

För över 30 övernattande personer

- ska alla utrymningsvägar vara dörrar (fönster får ej användas som utrymningsväg).

För under 30 övernattande personer

- kan en av utrymningsvägarna ersättas med ett fönster.
 - Fönstret ska då vara sidohängt och ha en fönsteröppning som är minst 0,5 m bred x 0,6 m hög, där summan av bredden och höjden är minst 1,5 m.
 - Fönsteröppningens underkant ska högst vara 1,2 m över golv, utan invändig trappa eller steg.
 - Fönsteröppningens underkant till marken får maximalt vara 2 meter.

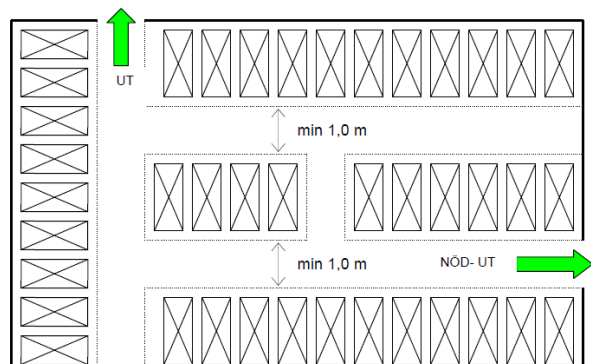
Möblering av sovsal

Sovplatserna i lokalen ska utformas i grupper.

- Grupperna ska placeras så att det finns fria gångar mellan varje grupp som ansluter till lokalens utgång/utrymningsvägar.
- Mellan varje grupp av sovplatser ska det vara minst 1,0 meter.
- Grupper i mittgångar får maximalt bestå av sex sovplatser, sen ska ett avstånd på 1,0 meter finnas till nästa grupp.
- Grupper mot väggar styrs av väggarnas längd.

Gångarna mellan grupperna samt utgångarna ska hållas fria från material.

Ett riktvärde för respektive sovplats är tre-fyra kvadratmeter per person.

Exempel på indelning av grupper och placering av sovplatser. Fria gångar på 1 meter ska finnas mellan grupperna av sovplatser.

Släckutrustning

Det ska finnas släckutrustning i form av handbrandsläckare eller inomhusbrandpost lättillgängligt och väl markerat. Avståndet till närmaste släckredskap ska högst vara 25 meter från alla delar i lokalerna. Lämplig handbrandsläckare är 6 kg pulver eller 9 liter vatten- eller skumsläckare.

Brand- och utrymningslarm

För att en brand ska upptäckas och personer ska kunna vakna behöver det finnas ett automatiskt brand- och utrymningslarm i lokalerna. Larmet ska ha detektorer och ljudklockor i sovsalarna och vägarna ut till det fria.

Om det övernattande personantalet understiger 30 personer kan seriekopplade brandvarnare accepteras.

Brandavskiljande dörrar

För att förhindra att brand och rök sprider sig snabbt mellan olika delar av en byggnad, finns ofta brandtekniska avskiljningar. En dörr i en brandavskiljning ska hållas stängd. Dörren får aldrig ställas upp med kil eller liknande. Brandavskiljande dörr får endast stå uppställd om dörren är försedd med magnetupphängning som automatiskt stänger dörren vid brand.

Samma lokal används ofta till övernattnig

Om en och samma lokal används regelbundet för övernattnig behöver det ordnas en permanent lösning. Ta då kontakt med byggnadsenheten i kommunen för att undersöka vad som behövs göras för använda lokalen.

Checklistor

Här finns två olika checklistor att använda. En som görs innan själva övernattningen och en som kontinuerligt bör användas under övernattningen.

Checklista inför tillfällig övernattning

- Räddningstjänsten är informerad om övernattningen.
- Det finns en ansvarsfördelning kring brandskyddet och tydliga ordningsregler.
- Det finns en organisation för att kunna agera vid en eventuell brand eller brandlarm.
- Släckutrustning finns och de i organisationen vet vart den finns.
- Den aktuella lokalen är anpassad för tillfällig övernattning och detta PM är uppfyllt.
- Brand- och utrymningslarm har genomförda vecko-, månads- och kvartalskontroller och har en godkänd revisionsbesiktning. (Om ni är under 30 personer, räcker det att seriekopplade brandvarnare finns och är kontrollerade att de fungerar).

Checklista under tillfällig övernattning

- Ordningsregler är förmedlade till alla, så som att levande ljus, öppen eld och rökning inte är tillåtet. Samt vilka lokaler ni får vara i.
- Alla vet hur de ska agera om brandlarmet går eller om någon upptäcker en brand.
- Utrymningsvägar, korridorer och trapphus är fria från stolar, bänkar och andra lösa föremål, så att det går lätt att ta sig ut och vägen inte blockeras.
- Skyltar som markerar vägar ut lyser och fungerar.
- Dörrar som man behöver passera på vägen ut är lätta att öppna utan nyckel.
- Ni sover enbart i de lokaler som ni blivit tilldelade.
- Eventuella dörrar mellan korridorer och trapphus är stängda. Alternativt uppställda med rökdetektorstyrda magneter/dörrstängare.
- Släckutrustning finns i lokalerna och lätta att nå.
- Fungerande telefon finns för att larma 112.
- Återsamlingsplats vid utrymning är väl känd för alla övernattande.
- Vilka som finns i lokalen och varje övernattningsrum är uppdaterad och finns tillgänglig på plats.